

Libor .III. Pars .I.

- S**ecundū. Et bestia. I. glosa. i. diabolus terre. I. glosa. q. terrenos comedit. nō formida-
bis. Ecce securitas. Zacha. ultimo. Sedebit hiernsalē secura.
Terciū. Sed cū lapidibz regionū. I. glo. electis. qui de omni regione tūc pgregabū-
tur. Erat pactū tuū. I. firmū. stabile. z eternū. quia mutuo te sicut se diligunt.
Quartū. Et bestie terre. I. i. demōes z mali hoies. i. **C**hoī. xv. Ad bestias pugnaui
ephes. I. Pacifice erūt tibi. I. glo. Spūs nequā nō ipugnabūt te. Vel bestie terre. I.
id ē mot⁹ carnis. qz tūc caro nō pcupiscet aduersus spm̄. nec ecōuerso. sicut modo.
Quintū. par pectoris. Un sequit. Et scies. I. expimētō. q. pacē habeat tabnaculum
tuū. I. pectoris hic. ibi eternitatis. I. Tabernaculū tuū. I. i. corpus.
Sextū. Et visitās speciē tuā. I. i. teipm p p̄sideratōez. L. nō peccabis. I. i. primū. te. v. l.
deū. Ul. speciē tuā. I. i. primū. glo. Specis nra prim⁹ ē. i. q. videm⁹ qd sumus.
Septimū. Et scies quoqz q. mltiplex erit semē tuū. I. acq̄sūtū exēplo v. l. p̄dicatōe.
Octauū. Et pgenies tua. I. i. filij sp̄iales q̄s pueristi. v. l. bona opa q. fecisti. I. v. l. ber-
ba terre. I. qz mlti nūero. z virētes p̄tute. **W** Doc totū p̄t intelligi de p̄nti. Unō seq̄t.
Et tūc labūdātia. I. tūc lingredier⁹ sepulcrū. I. p̄tēplāōis. sicut iher⁹ aceru⁹ tritici. I.
vbi est pgregatio bonoz operū. I. in tpe suo. I. p. lōgū exercitiū. qz lya p̄cedit Rachel.

Finit liber secundus

Incipit liber tercius de laudibus bea

te marie. habēs duas partes. Prima pars p̄tinet. xxv. dignitates z p̄uilegia car-
nis virginē. Secda pars cōtinet. xij. p̄rogatiuas marie.

Incipit pars prima

Asteqz accedamus ad tractā

das. xij. p̄rogatiuas speciales brē p̄ginis. videndū ē de digni-
tatibz z p̄uilegijs p̄ginē carnis ei⁹. Et p̄mo notādū q. caro
fm̄ quosdā dicit a carēdo. qz multiplex glorioza carētia seu glo-
riofus defectus fuit in carne ipius.

Caro marie caruit

Pecato originali in sc̄ificatōe. Un ps. Sc̄ificauit tabernaculū suū altissim⁹. qm̄
eā purgauit ab originali vt tota mūda nasceret. Tūc enī videt p̄r q̄si p̄cepisse spūi
sc̄to illd puer. xxv. **A**ufer rubiginē de argēto. z egrediet vas purissimū. Tūc enī
celestis aurifaber. i. spūi sc̄tus. q. ē oīm artifex. Sap. vij. totā rubiginē culpe origial⁹
abstulit de argēto p̄ginē carnis. z tūc fuit ipa caro. I. argētū igne. I. spūi sc̄til. examia-
tū. pbatū terre. I. i. a terrenis p̄tagis. I. purgatū septuplū. I. i. p̄fecte p̄ gr̄az septifor-
mē. z h̄ totū vt egredere⁹ vas corpis p̄ginē purissimū. ad recipiēdas gr̄as z p̄tu-
tes. z p̄digna materia fieret. de q. de⁹ p̄r gl̄iosū corp⁹ aptaret vnigenito suo. Un si
li⁹ p̄r ad heb. x. c. l. Hostiā et oblatōez nolūisti. corp⁹ aut aprasti mihi. I. i. aptum z
idoneū dedisti mihi p̄p̄ q̄tuor. **P**riō. qz sine pctō. **E**ro. xij. **E**rit agn⁹ absqz mar-
cula. **S**ecdo. qz mortale vt possz imolari. **T**ercio. qz punctū gratia. Un **P**lenū ḡ-
rie z p̄itatis. Sic sacrificiū offerebat cū suis libamibz. **Q**uarto. qz vnitū deitati. et
ideo fuit hostia sufficiens p̄ genere hūano. De q. hostia dicit br̄is **B**er. **N**ec hostia
sicut sola prodesse potuit. sic sola suffecit.

Berū.

Fomite z p̄uis motibz i carismatū ifusiōe. Un ps. **A**diuuabit eā de⁹ mane. I. i. p̄n-
cipio vite sue adhuc existēte i vtero m̄ris. I. diluclo. I. i. gr̄az ortu tenebras original⁹
expellēte. Ul. **D**iluclo. I. i. claritate gr̄az adueniēte. q. tūc ifuse sūt ei. Tūc etiā p̄r si-
cut d̄r osce. xij. **L**adduxit vētū v̄tē. I. i. spūi sc̄m̄. q. in eo q. vent⁹ ab estu p̄cupiscē-
tie virginē carnē refrigerauit z fomitē extinxit. sicut flar⁹ vēti cādēlā. in eo aut q.
v̄tēs humorē ebibit noriale z terrā corpis ericcavit. **Q**uere lib. xij. p̄rich. v. ti. v. q.
christ⁹ v̄t⁹. **N** si forte post sc̄tificatōez remāsīt i ea fomes v. l. potētia ad peccādū.

Privilegia virginis carnis

sanctitate ei? cresce ingiter / fomes ille seu potētia ingiter decrecebat. donec sup
ueniēte spūs sancto in eā. et tute altissimi ei obumbrate. extinct? est vsq; q̄q. Ad qd
innuēdū q̄s de illa loq̄ns dicit dñs ad iob. xxxviii. Nunq̄d tenuisti? curies extre
ma terre. et excussisti impios ex ea. i. motus puos. Quasi diceret. Nō tu fecisti. s.
ego. Extrema hui? terre p̄nt dici? ceptio carnalis. et mors corpalis. A primo ex
tremo excussit vt dictū est fomitē et motus puos in sc̄ificatōe. ab vltimo extremo
excussit putrefactōez f̄mē et puluerē in resuscitatōe. Auctoritates q̄re paulo infra.
Omni defectu q̄ esset ad culpā in gr̄e adimpletiōe. Ideo dictū ē ei. Aue gr̄a plena do
min? tecū. Quia in se recepat totū gr̄e fontē. Quomodo enī cū tota gr̄e plenitudo
descēdisset in eā. vacuū aliqd reliq̄ssit in ea. quo culpa posset admitti. Quere sup
libro. i. titulo gr̄a plena. Dagister richard? de sc̄to vic. Supueniēte spūs sc̄to i ma
riā. et obumbrate ei tute altissimi. illd solū remāsit in ea qd erat ad penā. illd to
tū recessit qd erat ad culpā. Uiciōsitas oīno recessit. penā remāsit. Carnali
tas oīno tollebat. calamitas nō amouebat. Nec et alia mlt̄a quere libro. iiii. titu
lo. xxiij. de sanctitate marie.

Dgr ri
chard? d
sc̄to vic.

Aduersus sp̄ritū suū oīni rebellioe. Quia nec caro ei? cepit aduersus sp̄m. nec
sp̄s aduersus carnē. Ip̄a enī fuit archa noe in qua oīa atalia pacifica. Dixerat ei
dñs in sanctificatōe vel in suo ingressu. Pax huic domui. Matth. x.

Omni moda vacuitate. ex dei cōiunctione. Un cum dixisset ei angel? aue gr̄a plena.
quasi exponēs vnde s. statim subiūxit. dñs tecū. qui tam carni q̄ anīe matris sue
fuit oīa in oīnib; i. sufficiētia oīnū. Nā sufficiētia tā marie q̄ nostra ex dō est. ij.
ad Thō. ij. Tunc enī verissime potuit dicere de sapiētia. que est fili? dei. Vene
runt mihi omnia bona pariter cū illa et. Sapie. vii.

Caro ma
rie caruit

Sterilitatis opprobrio in sp̄s sc̄ti supuentōe. Qui ad s. venit in eā. vt de ip̄a carne
q̄ndam portuicula separaret. separatā ampli? reliqua emūdarēt. p̄fectissime mūdātā
in corpus formaret. qd dei fili? assumeret. Ideo de spūs sc̄to dicit marie cōcepisse. et
p̄t dicere filius spūs sc̄ti illud iob. x. Pelle et carnib; vestisti me et. Nihilomin? tū
tota brā trinitas opata ē fili? incarnatōez. Nā isepabilia sūt opa trinitatis ad extra.

Origen.

Virili attractu. qui nō sequebat ex despolatōe. Unde de marie specialiter intelligit
illud sap. iij. Felix sterilis et incoīnq̄nata q̄ nesciuit thoz in delicto et. Origenes.
Felix ymblic? castitatis. quē amplexus nō tetigit maritalis. In nuptijs enī io
seph et marie defuit vinū carnalis delectatōis. De quo vino dicit prouerb. xx.
Luxuriosa res vinū et. Caro enim eius fuit terra illa p̄ quā nō ambulant vir. i.
maritus suus ioseph. Diere. ij.

Pruritu et inquinamēto in imp̄gnatōe. qz virtus altissimi obumbravit ei. Aliē enī
mulieres cōcipiūt in calore et sordib; sed hec in refrigerio et oīnū moda puritate. Fu
it enim ei fili? dei in sua cōceptōe l̄firmamētū virtutis. Iquā cōcepit cum integri
tate l̄egimen ardoris. Nā obumbrate ei virtute altissimi extitit? ē oīno in ea ignis
p̄cipiscētie. imo et ip̄i cineres. i. fomes peccati. cōsopiti sunt. vt null? in ea de cetero
posset excitari pruritus.

Anselm?

Fractura vaginal? signaculi. p̄cipiens absq; desolatorōe. Unde ezechiel. xliiij. Por
ta hec clausa erit et nō aperiet. et vir non trāsibit per eā. qz dñs deus israel ingres
sus est per eā. eritq; clausa p̄cipi. id ē ad honorē principis. scz christi. Et hoc est
quod dicit br̄s anselmus sup illud luce. x. Intrauit iesus in quoddā castellū et
Iesus nāq; saluat. non violat. cōfracta solidat. nō cōfringit solida. fm nomē ei?
ita et opus eius. Non enī concepit more ceterarū mulierū. sed p̄ fidez eozū que ei
dicebant ab angelo. Unde dixit ei elizabeth Luc. i. Beata que credidisti. quoniā
p̄ficiēti ea que dicta sunt tibi a dño. Et ita cōcepit p̄ aurē. qz fides ex auditu. Ad
rom. x. Et s. est qd ip̄a dicit Cant. v. Dilect? me? i. deus pater. misit. h. mclma
nū suū. i. filiū suū p̄ foramē. scz auris mee et.

Omni guamine in portatōe. Unde dictū erat ei. Virtus altissimi obūbrabit tibi. I
qd sic exponit. Umbra tibi faciet in te fomitē penit? extinguedo. Nā tunc fuit ei
fili? ymbzacylū meridiani. Eccl. xxxiij. Aliq̄ sic. Obumbrabit tibi. i. ymbzā in te
fo. l.

Libor .III. Pars .I.

accipiet. hoc est carne leuē et a peccato immunē. Peccatū enī pond⁹ est. Umbra ei signa habet corporis. s; nō corrupōez v; pōderositatē. Caro ei saluatoris fuit illa nubes leuis sup quā dñs ascendit in sua incarnatōe. Isa. xix. que solē lucē eterne regebat instar nubis. et lippiētib; oculis mortalium tēperabat.

Omni molestia et dolore in parturitōe. Un canit ecclia in natali. Resciēs mī ego virū pepit sine dolore etc. Isa. lxi. Antēq; parturiret pepit. q; audiuit vnq; tale: etc. Bñs ber. Quid mirū si dolorē nō intulit matri. q; tollere veniebat dolores totius hui⁹ mūdi: Quere infra q̄to pūilegio eius.

Berñ.

Berñ.

Omni peccato toti⁹ vite p̄sent; cōtinuatōe. Bñs berñ. Decuit nimirū reginā reginuz singularis pūilegio sc̄ritatis absq; omni peccato ducere vitā. que dū peccat et mortis pareret pemptorē. mun⁹ iusticie et sc̄ritatis oib; obtineret. Erat enī electa vt sol. Ecl. vi. quē nec ignis cōburit. nec aq; emollit. nec gladius scindit. nec setor corrūpit. nec vitru obfistit. et ita est incorruptibil. Erat etiā sic vitru. qd illuminatū a sole nō recipit nubilū. Quere mltā alia septimo pūilegio ei⁹. Propter heriā ter dicit porta clausa. Ezech. xliiij. q; clausa fuit sp; peccato cogitatiois. peccato locutiois. peccato opatiois. Et hoc est qd sub appellatōe ciuitatis hierlm dicit de ea apoc. xxi. l. Nō intrabit i eā aliqd coinquatū. p̄ p̄sensū in cogitatioe. Et faciēs abominatōez. l. opatioe. Et mē daciū. l. locutioe. Et sic p̄z q; nec peccauit cogitatio. nec loquēdo. nec opando. Nec corrupōe sui qd est coinquatio. nec p̄ceptu dei qd est abominatio. nec deceptōe p̄rimi. s. mēdacio. Propter heriā d; de porta q; Lerit clausa p̄ncipi. l. i. peccato. qd regnat et p̄ncipat in multis. Cōtra qd dicit ad Ro. vi. Nō regnet peccatū i vestro mortali corpe. vt obediatis cōcupiscētijs eius.

Mortis neribus in resolutōe. s. est putredie. s. me. et puluerizatōe. om̄ino immunis ab illa maledictōe. q; dictū fuerat ade gen. iij. Puluis es. et in puluerē reuerteris. Et p̄pter h̄ compa; cedro. que nec putrescit. nec s̄mescit. nec ardescit. p̄ ignem enī sūt cineres qui sūt puluis.

Aug⁹

De putrefactōe. Aug⁹. Credimus q; nunq; caro cōputruerit in terrā. cui⁹ pars glorificata est in celis.

Dagister adā

De verme. Dagister adā. Si cū christo pars est. quedā pars cū verme. iā nō credam q; sit plena gratia.

Aug⁹

De incineratōe v; puluerizatōe. Aug⁹. Integritatē virginei corporis merito secuta ē incorruptibilitas. nō vlla resolutio putrefactōis.

Caro marie fuit

Ab originali p̄fecte mūdāta. qñ in vtero sanctificabatur. vt supra.

Multiplici gratia dirata. qñ mane diluculo a dño inuabatur. vt supra.

Excellentē decorata. qñ virtutib; ornabatur. Fuit enī vas auri solidū. ornātū om̄i lapide p̄cioso. Eccl. i. Fuit vas aureū regi regū cūenies. q; aurū regib; cūenit. lapides p̄ciosi pūilegia sup; assignata. et inferi⁹ assignāda. Propt̄ h̄ dicit de ea Recmias. vi. in p̄sona p̄ris vel spūssancti. Grande op⁹ ego facio. Erod. viij. l. Digit⁹ dei est hic. l. i. opus spūssancti. iij. Regū. x. Non est factū tale opus i vniuersis regnis. Libro. x. titulo. xlij. de vase. q̄re de lapidib; p̄ciosis.

Dgr richard⁹ d sc̄ro vict.

Per ignē spūssancti mltipliciter colata. qñ sc̄ritas illi⁹ sp̄ ampliabat. De hac ampliatioe dicit inḡ rich. de sc̄ro vic. Nō nouit spūssanctus virgine corrupē. sed sanctificare. nescit spūssanct⁹ mundiciā virginitatis minuerē s; augere. nescit sedare sed secūda re. nescit vilificare sed glorificare. Ecce ampliatio sanctitatis.

Purificē sublimata. qñ virginitatē p̄petue dedicabat. Isaie. xxxv. Gloria libani data est ei. qñ. s. inspiratū est cordi ei⁹ desiderii p̄petue virginitatē. et p̄ma rouit virginitatē. q; figurat in libano. q; interpretatur cādor vel candidatio.

Ad fructū habilitata. qñ fonte gr̄az rigabat Un gen. ij. Nō nō erat q; oparet terrā. id ē carne virgineā. Sed fons ascēdebat de terra irrigās etc. Quere li. iij. titulo xij. d cōceptu virginitatis. in fine capituli. Itē qñ fili⁹ dei descēdebat in eā sic stilliciā stillātia sup terrā. Et qñ pluebat sup terrā absq; hoīe i deserto. Job. xxxvij.

Aug⁹

Austro flante secūdata. Hā p̄ceptū ei⁹ gr̄a opabat. Un Aug⁹. Filiū dei nō mater

Privilegia virginis carnis

- cupiscētia sed mater grā de gine generavit. Vides enī fili⁹ dixisse spūscō i sua pceptōe. Veni auster. p̄sa ortū meū rē. **Lanti. iij.**
- Itē ca** **ro ma/** **ne fuit** **—** **Soli deo p̄suata.** qm̄ nec viz sciebat. nec a viro sciebat. De pmo dixit **Lu. i.** Virū **A** nō cognosco. De scdo **Mat. i.** Accepit ioseph mariā uigē suā. et nō p̄scebat eā rē. Quere expositōem lib. vi. titulo. vi. q. maria spōsa. Propt̄ p̄ de porta clausa ēz **Eze. xliij.** Vir n̄ trāsibit p̄ eā. qm̄ dñs de⁹ isrl̄ igressus est p̄ eā. eritq; clausa pncipi **Dignissime nobilitata.** qm̄ naturali vniōe christo copulabat. Est enī vniō natural arboris ad fructū. matris ad filiū. Ip̄a enī fuit arbor. christ⁹ fruct⁹. ip̄a mater et ip̄e fili⁹. De q̄duplici vniōe inter mariā et diuinā sapientiā. q̄re libro. i. ca. v. titu/ lo dñs tecū. Et h̄ est qd̄ dicit̄ **ezch. xviij.** **Aqla gndis.** i. filius dei **Imagnaz ala/ rū.** i. magne sapiētie et potētie venit ad libanū. i. ad candorē mūdicie virginal. et tulit medullā cedi. i. q̄dam portōez purissimoz sanguinū. fm̄ damascenum. et purissime carnis eius.
- Damasce** **uus** **—** **Preciosissimis thesauris ditata.** qm̄ christo implebat. In ip̄o enī sunt oēs thesauri sapiētie et sciētie absconditi. **Col. ij.** Et ip̄e dicit̄ hiere. **xxij.** **Celū et terrā ego impleo.** **Celū.** i. aīam et terrā. i. corpus marie. Propter h̄ appellat̄ ip̄a terra euilath in q̄ nascit̄ aurū optimū **Gen. ij.** Ip̄a enī fuit ager ille de q̄ dixerūt ad hismael illi decē viri **Diere. xli.** **Noli occidere nos.** q; habem⁹ thesauros i agro. frumētū. et ordeī. et olei. et mellis. Hi thesauri christū significāt. q̄ fuit frumētū in natiuitate. Ordeī i vite aspitare. Oleū in passiōe. qm̄ petra q̄ christ⁹ est fundebat riuos olei. **ecclie sue.** sicut ip̄a dicit̄ de eo **p̄ iob. xxix.** Fuit etiā mel in resurrectōe.
- Quodāmodo deificata.** qm̄ a dei filio inhabitabat. Hā sicuti christ⁹ portōem illius assumēs in ea infirmat⁹ est vsq; quaq; sic et caro ginea diuinū qd̄ nob ineffabile et humanū excedēs intellectu. et diuinā oipotētia mutuauit.
- Ambro.** **—** **Deīa christo p̄parata.** q̄ ex ea et in ea pascebat. Ex ea. **Un̄ ambrosius.** Paruoq; la/ cre pass⁹ ē. In ea. **Un̄ Cati. ij.** **Qui pascat̄ inter lilia.** i. inē man⁹ marie sic erpo/ nit bē. De hac mēsa videt̄ pater dixisse filio **eccl. xxix.** **Trāsi hospes et orna men/ sam rē.** **Trāsi.** de sinu meo in vterū marie et orna mēsam listā. **Deīa gēitas** q̄ si/ gnatur in lilij. i. qm̄ christ⁹ pass⁹ ē. quā ornauit fecūditas et mirabilē decorauit.
- Berū.** **—** **Filiū dei seruitiōe et toto mācipata.** qm̄ q̄libet ei⁹ mēbz christo famulabat. Pedes supportādo. **Crura et tibie sustinēdo.** **Veter baiulādo.** **Dāmille lactādo.** **Dan⁹ nutriēdo.** **Uine ampletādo.** **Labra arridēdo.** **Os osculādo.** **Ligua colloq̄ndo.** **Nares odorādo.** **Aures auscultādo.** **Oculi cernendo.** **Caput adorādo.** **Un̄ canit̄ in purificatōe.** **Virgo post partū quē genuit adorauit.** et h̄mōi. **Idē dic̄ ambrosi⁹.** **Am/ bro.** **—** **Redemptōnem mūdi opata.** qm̄ portio ip̄i⁹ a dei filio assumpta i cruce imolabat. et ista porcio p̄ peccat⁹ toti⁹ mūdi fuit hostia sufficiens. nō tñ efficiēs. **Brūis berū.** lo/ q̄ns de christo crucifixo. **De hostia** sicut sola pdesse potuit. sic sola suffecit. **Verū tamē** de q̄busdā dicit̄ ps̄. q̄ cōfidit̄ in p̄tute sua. et in mltitudine diuitiaz suarū gliaut̄. **L. Frater.** i. christ⁹ **Un̄ redimūt rē.** **Ratōe hui⁹** redēptōis dic̄ brūis bē. de carne marie ginea. **O diues i oēs et sup oēs maria.** de cui⁹ substātia pars assum pra toti⁹ mūdi suffecit soluere debita. **Grādis in vsus p̄pos remāsit diuitiaz cor/ pia.** quaz assumptio redimere et restaurare potuit vniuersa. **Nec solū tūc opata est illa caro salutē mūdi et redēptōis.** s; et q̄tidie opat. q; carne eius et sanguie pasci mur et potamur in filij sacramēto. q; caro matris et filij vna caro. **Un̄ gen. ij.** **Erūt duo in carne vna.** Et iō cū filio p̄t ip̄a dicere illō **Joh. vi.** **Caro mea ē ē est cibus et sanguis me⁹ vere est pot⁹ rē.** Et forte p̄pter h̄ dicit̄. **Qui edūt me adhuc esurient.** et q̄ bibent me adhuc sitient.

Caro marie beata

- Corpaliter.** Quia pcepit sine corruptōe. **Gen. ij.** **Homo nō erat q̄ oparet terram.**
- Spiritualiter.** Quia cū filio dei suscepit oīa carismata spūsancti.
- Temporaliter.** Quia a pncipio mūdi fuit figurata in limo. de q̄ fact⁹ est pm⁹ hō. et i illa luce p̄maria de q̄ factū esse corpus solis a quibusdā asserit̄.
- Eternaliter.** Quia sup oēs celos i throno glie ad dexterā filij credit̄ exaltata.

Secūda pars libri terciū continens

xij. speciales p̄rogatiuas marie.

Prefatio

Bern.

Proca. xii. Signū magnū apparu

it in celo. mulier amicta sole. ⁊ luna sub pedib⁹ ei⁹. et in capite ei⁹ coro
na stellarū. xij. **Brūs Bern.** stellas istas in corona marie q̄ p̄ istā mulie
erē designat. interpretatur. xij. p̄rogatiuas in virgine. p̄pter q̄s etiā dicē
gr̄a plena. scz q̄ttuor p̄rogatiuas celi. q̄ttuor carnis. q̄ttuor cordis. **Fulserūt enim**
in ea tanq̄s stelle de celo p̄clara generatio. s. de semie abrahe. de tribu iuda. de stirpe
dauid. **Itē angelica saluatio. Spūssanci sup̄uētio. Filij dei inenarrabil' conce**
prio. P̄rogatiue carnis sunt. O. fuit ḡginitatis p̄miceria. **O.** facta est sine cor
ruptōe fecūda. **Sine ḡuamine ḡuida. Sine dolore puerpa. P̄rogatiue mēt̄s fu**
erūt. O. asuetudo pudoris. **Deuotio hūilitat̄. Dagnanimitas credulitat̄. Dar**
tiniū cordis. Itē p̄rogatiue marie possunt referri ad q̄ttuor cardiales. q̄s singu
las iuuenim⁹ eminuissē tripliciter in ea. Dabuit enī ex t̄p̄antia P̄udiciā carnis.
O. modestiā fm̄ōis. **O.** hūilitatē cordis. **Dabuit ex prudentia O.** siluit turbata. **O.**
intellerit audita. **O.** respondit ad p̄posita. **Dabuit ex iusticiā O.** morē gessit du
ris corde in sua desp̄satōe. **In filij circūcisiōe. In legali purificatōe. Itē q̄ p̄pas**
sionē erubescētib⁹ mīstris exhibuit. vino i nuptijs deficere. Itē q̄ p̄munionē san
ctis exhibuit. cū mulierib⁹ ⁊ discipul' p̄seuerās in orōe. Dabuit ex fortitudine per
magnanimitatē O. ḡginitatis p̄positū assumpsit. **O.** assumptū tenuit. **O.** rei tā
imēse fidē adhibuit. **¶ Hos s̄o q̄ttuor p̄rogatiuas q̄s brūs beī. carnis appellat.**
oib⁹ marie p̄rogatiuis p̄ponētes. de octo reliquis mediāte gr̄a virginis alio ordi
ne differemus.

Bern.
Bartho
lomeus
apls

Prima igit̄ marie p̄rogatiua fm̄ brū beī. q̄ ip̄a fuit virginitat̄ p̄miceria. **¶**
Bartholome⁹ enī apl's dicit manifeste. q̄ p̄ma vouit ḡginitatē. Et iō p̄ma.
q̄ ante eā nulla. **¶** Rectimuit maledictū illd̄ qd̄ erat sc̄ptū exod. xxiij. et deuter. viij.
vbi p̄ b̄ndictōe dicit̄ obediētī. **¶** Nō erit apud te sterilis vtriusq̄ sex⁹. **¶** Unde a brīs
sterilitas p̄ maledictōe reputabāt in lege. **¶** Erat enī t̄p̄e legis opprobriosa ḡgitas
p̄pter adiūctū. i. sterilitatē. **¶** Uñ filia iepre fleuit virginitatē suā. **¶** Iudiciū. vi. **¶** Et erat
maledictio ista opprobriū. **¶** Nā opprobriū et vilitas erat m̄lieri sterilitas sua. **¶** Uñ
dicit̄ elizabeth cōcepto iohāne **Lu. i.** **¶** Sic fecit mibi dñs in dieb⁹ q̄b⁹ resperit au
ferre opprobriū meū inter homies. **¶** Sile dixit rachel nato ioseph **Gen. xxx.** **¶** Sed
hāc maledictōem. hāc sterilitatē. hoc opprobriū. hūc cōtemptū. cōtēpsit maria. vt
deo offerret gratissimū sacrificiū virginitat̄ absq̄ omī hūano p̄cepto. **¶** silio. ⁊ exē
plo. sola inspiratōe spūssanci. sicut dicit̄ brūs bern. **¶** Ratōe aut̄ hui⁹ voti appellat̄
ip̄a virgo virginū. q̄li virginitat̄ signifera ⁊ exēplar. **¶** Sed q̄ dñs dixerat. i. **Regū. B**
ij. **¶** Quicūq̄ honorificauerit me ḡlificabo eū. **¶** Nec poterat esse mēdat. fecit qd̄ p̄mi
serat. et ḡlificauit honorificatē se. **¶** Et ne ex oblatōe virginitat̄ remaneret in oppro
brio sterilitatis. sicut ip̄a nouū fecerat in terra vouēdo ḡginitatē. et sic in ip̄a nouū
fecit sup̄ terrā. qd̄ nouū tota terra. qd̄ nouū tot⁹ nō capit orbis. **¶** **Diere. xxxi.** **¶** Crea
uit dñs nouū sup̄ terrā. semīa circūdabit virū. **¶** Hoc totū habes expositū lib. iij.
titulo. xij. de ḡlōso p̄ceptu virgīs. **¶** Et q̄ p̄ amore virginitat̄ maledictū sterilita
tis p̄tēpsit. sūma b̄ndictōe remunerata est in p̄ceptu saluatoris. dicētib⁹ illi angelo
et elizabeth **Lu. i.** **¶** B̄ndicta tu in m̄lierib⁹. v̄l inter m̄leres. **¶** Et p̄ illa maledictōe
de qua nō curauit. tā ineffabiliter meruit b̄ndici. **¶** Illis enī q̄ maledicta hominum
nō reputāt p̄pter deū. retribuit ip̄e b̄ndictōe p̄ maledictōe. **¶** **Barth. v.** **¶** Beati est̄
cum maledixerint vobis homines. **¶** In ps. de amatorib⁹ mūdi. **¶** **Maledicēt illi.**
id ē iustollet tu. dñs benedices. **¶** **Origenes.** **¶** Qui b̄n agit ⁊ iniuste maledicēt. p̄e
miū illi. p̄ maledicto reddet̄.

gen.

Prerogative marie

Agf hu
go d. scō
victore.

Agister Dugo de scō victore. Notandū q̄ p̄mo q̄n factus ē mūdus. p̄ creatorē **E**
benedicta est fecūditas. gene. i. vt mltiplicarent hoīes. Postea q̄n ab ymo pplo tñ
agnitus est de⁹ p̄ legē. maledicta ē sterilitas vt mltiplicarent fideles. Postremo q̄n
instabat tpus in q̄ nūc ab oīb⁹ gentib⁹ de⁹ colit. bñdicta est virginitas. vt ad vitā
celibem a carnis opa cūcti puocent. Nec fecūditatē carnis meritū. nec sterilitatē
dicim⁹ esse culpā. nec p̄ multitudinē filiorū. sed p̄ merita virtutū antiq̄ vl' moderni
dño placuerūt. Nec ideo sterilitatē carnis maledictā i lege. vt eā dānabile lex ostē
deret apud deū. q̄n p̄t⁹ vt eo tpe q̄n successio generis in mltitudine filiorū q̄reba
tur. eā apud hoīes infructuosam ⁊ ob h̄ qdāmodo inhonoratā demonstraret. Nō ḡ
culpāda est virgo maria nec accusanda de p̄tēptu legis in q̄ sterilitas maledicitur.
Imo sola singularitē laudanda q̄ p̄ma legis ḡba nō carnaliter sapiēda cōsiderās ele
git abiectio plebis in terra fieri ⁊ opprobriū hoīm. vt p̄ mūdiciā integritatis i celo
fieret sociā āgeloz. Et pulcre p̄ma inter semias p̄ amore castitatis maledictū legi
i carne sua sustinuit. q̄ illū ex carne sua paritura erat. q̄ ip̄e in carne sua ad **Gal. iij.**
maledictū legis p̄ nob⁹ suscipiēs nos a maledicto legi liberauit. Un̄ merito ei soli
datū est. vt filiū dei pareret ⁊ ḡgo p̄maneret. vt q̄ p̄ma fecūditatē carnis virgini
tatē p̄mlit. nūc ⁊ fecūda sit in carne. et integra in virginitate. **¶** Si autē q̄rat. quare **D**
post votū ḡginitat⁹ maria virū habere p̄sēsit. cū p̄positū virginitat⁹ nūq̄ mutauē
rit. nec in carnalē p̄senserit copulā. potest sic responderi. Quia p̄pter h̄ virū habere
p̄sēsit. vt celaret p̄positū eius. approbāte hoc ip̄m ioseph ⁊ idē p̄ponēte. Aut si for
te hui⁹ p̄positū nō erat p̄sci⁹ ioseph. q̄ fieri potuit pentib⁹ suis nuptias ei impe
rātib⁹ inobediēs esse timuit. ⁊ ob h̄ viro nubere p̄sēsit. speciali p̄ spiritū sanctū q̄
eā a p̄ncipio castitatis amore accēderat fiducia p̄firmata. ⁊ spe quā in deū habebat
nō dubia. q̄ eam diuina misericordia ita custodiret. vt posset et voluntati parētū in
matrimonio cōtrahēdo obediētā exhibere. ⁊ tñ nihil in m̄fimonio eodē impedī
mētī inuētura esset p̄ q̄ votū virginitatis frāgere cogere. Suscepit ḡcōiugū. s; non
mutauit virginitatē p̄positū. Et q̄ castitatē dilexit. ⁊ obediētā tenuit. Anuēta est i **E**
ea ⁊ sine detrimento virginitatis cōiugal' sanctitas. et sine opprobrio sterilitat⁹ fecū
da ḡginitas. Sic ⁊ br̄s abrahā fidei ⁊ obediētie forma ⁊ exēplū. filiū quē accepe
rat ex sara in repromissioe q̄ in eo bñdiceret semē eius. imolare dño sine mora vo
luit. sciēs q̄ ⁊ si fm̄ humanā rōem p̄missioi p̄traria dei iussio videret. tñ q̄ deo ni
hil est impossibile. cū obediētia iussiois posset impleri p̄missio. Sicq; factū ē. vt ⁊
deuotio obediētie q̄ deo iubenti parere nō distulit inueniret meritū. ⁊ fides qua dō
p̄m̄tētī credidit p̄missiois fidelis p̄sequeretur effectū. Ita etiā hic fieri potuit. vt brā
maria deo p̄mēdāns omne desiderū suū. tantā in ip̄o fiducia habuerit. vt indubī
tāter crederet ⁊ parētib⁹ se debītā obediētā posse exhibere. ⁊ votū castitat⁹ cui⁹ so
lus ip̄e p̄sci⁹ erat quēadmodū vellet eo patrocināte inuolatū p̄suare. S; siue ita
siue ita factū sit. nos q̄dem nullaten⁹ ambigere debem⁹ brām mariā certa ac rōna
bili causa post votū p̄suade virginitat⁹ p̄positūq; p̄tinēte. cōiugū sacramētū susce
pisse. et tñ virginitatis p̄positū nō mutasse. faciter nomē sumpsisse cōiugis. ⁊ p̄seue
rāter votū tenuisse integritatē. **¶** Itē votū p̄petue ḡginitat⁹ se fecisse innuebat ma
ria respōdēs āgelo filiū nūciantī. **¶** Quō fiet istud quoniā virū nō cognosco. **¶** Istō
quomodo nō est dubitatiois. sed admiratiois. vt sit sensus. **¶** Quomodo fiet istō q̄niā
virū nō cognosco. i. i. admirabili mō fiet. et vere admirabilis q̄ virū nō coḡsco. **¶** Be
da. Quomodo inq̄t fieri p̄t vt p̄cipiā pariāq; filiū. que i castimonia virginitat⁹ virā
p̄sumare disposui. Quasi diceret. Propositū habeo virū nō cognoscere. p̄positū
habeo virginitatis decus vsq; i finē inuolatū custodire. Quomodo si dixerit q̄s.
vinum nō bibo. non possum calicem hunc gustare. hoc est. quia vortum habeo vi
num non bibere. non possum calicem hunc gustare. Tale est illud. **¶** Hazarei co
mam non incidūt. id ē votū habēt nō incidere. Nec dirit. virū non cognoui. hoc
enim nihil impediret virgine sponstatā. et virū cogniturā. filiūq; pariturā. sed vir
ginē nō p̄mansurā. Et angelus. **¶** Spūssanct⁹ supueniet in te. et virt⁹ altissimi ob
umbrabit tibi. **¶** Holi inquit p̄pter p̄positū ḡginitat⁹ de p̄missioe plis diffidere. **¶**
Jo. iij. **h 2**

Beda

Liber .iii. Pars .ii.

LSpūs sanctus supueniet in te. **C**ōcipies filiū nō a viro. sed a spūscō. **P**romissio quidē mea implebit. sed tamē ppositū tuū nō violabitur. **T**u vouisti virū non te cogniturā. et ego p̄dico filiū te pariturā. **E**t idcirco miraris. ne forte vel pmissio cas-
sa sit pmanente pposito. vel ppositū violet si impleat pmissio. **N**ō enī possibilitas nature hoc sufficit. aut ratio humana hoc cōprehēdit. vt pariat virgo. intacta ge-
neret. et sine ope carnis caro pcedat ex carne. **I**dcirco miraris. quō fiet istud. quia virū nō cognoscis. **P**ā interim quātū in te est nihil inuenire potes cur de tua pser-
nerantia debeas dubitare. et ob hoc queris quō de mea possis pmissione confidere. **Q**uō fiet istud. quoniam virū nō cōgisco. **S**pūscūs supueniet in te. et vir? altissi-
mi obumbrabit tibi. **N**oli ppter ppositū de pmissione diffidere. **L**q? spūsanct? su-
pueniet in te. **N**oli ppter pmissione de pposito formidare. **L**q? vir? altissimi obū-
brabit tibi. **S**pūscūs supueniet in te. **N**e p coitū corrupat integritas tua. **V**ir-
tus altis. obumbrat. tibi. **N**e p libidinē polluat castitas tua. **S**pūscūs supue. i te.
et virtus altis. obum. tibi. **M**inistrabis substantiā. et nō senties cōcupiscētiā. **N**on
suscipies semē ex viro. et secūda fructū ventris germinabis in filio. **N**oli ḡdicere.
Quō fiet istd qm virū nō cōgisco. **Q**uia p virū h nō fiet. sed p spūscū sanctū. **S**pī-
ritus enī scūs supueniet i te. et vir? altissimi obum. tibi. **E**cce habem? mariam
despōsatam &ginē. et tamē adhuc in pposito &ginitatis pmanētē. veraciter despō-
satā virginē. nec min? veraciter i virginitatē pposito pmanētē. **D**ucusq; mgr hugo.
Houerat siqdem glōsa &go diuinit? inspirata filiū dei desiderare &ginitatē in q̄ pa-
sceret. **U**nde de ipō dicit **C**āri. ij. **Q**ui pascit inter lilia. **E**t ideo vouit &ginitates.
quasi hoc ipō diceret. **L**ilia desiderabat. lilia ei exhibeo. i. duplicē virginitatē. s. mē-
tis et corporis. **Q**uō notat p h q dicit **I**nter lilia. **E**t h est qd ap̄la dicit. ij. ad **C**hor.
xi. **D**espōdi vos vni viro virginē castā exhibere christo. **C**ū ei dixisset **L**&ginē
noluit subsistere. s. subiūctū castā. vt sic innueret ipm requere duplicē castitatē. nec
vnā sine altera eidē cōplacere.

Berū.

Secunda marie p̄rogatiua fm beatū berū. est **L**Q. facta est sine corruptōe se-
cunda. **Q**uicqd̄ p̄inet ad hoc priuilegiū habes li. iij. titulo. xij. de &gali
secunditate marie. et titulo. xij. de cōceptu virginis. et libro. xij. partida. ij.
vbi agit de p̄mo delectabili ori cōclusi. vbi multipliciter exponit illd. **S**pūscūs
supueniet in te. et &? altissimi obumbrabit tibi.

Berū.

Tercia marie p̄rogatiua fm b̄m berū. **L**Q. fuit sine &uamie grauida. **D**ec
autē p̄rogatiua demōstrat in hoc. sicut dicit b̄m berū. q i ipō sue p̄ceptō-
nis initio qm ceterē m̄lieres miserabili? affligunt. maria tota alacritate cōscēdit i
montana cū festinatōe. vt elyza beth m̄straret. quā ab angelo audierat p̄cepisse. **E**t
notabiliter dicit. cū festinatōe. i. nō lento gradu. sicut mos ē aliq̄ onere &uatoruz.
Ostendit etiā p h q ascendit i bethleem imminēte iā partu. portās in vtero p̄ciosis-
simū illud depositū. portans illud on? leue. portās a quo portabat infantē. portās
scz inq̄ntū erat homo. a quo portabat inq̄ntū erat deus. sub quo curuant qui por-
tant orbē. **J**ob. it. **Q**ui portat oīa &bo virtutis sue. **A**d heb. i. **E**t ita patet q cor-
pus quod christ? assumpsit de &gine. aut fuit sine pōdere. aut corp? virginis a q
portabat. et postea similiter vndas maris quo pond? corporis sustinere possent sua
potentia solidi? confirmavit.

Berū.

Quarta marie p̄rogatiua fm b̄m berū. **L**Q. fuit sine dolore puerpa. **E**t hec
p̄pendit ex eo q natū filiū statim pannis inuoluit. et in p̄sepio reclinauit. cū
aliē matres p̄sepe peant in puerperio. aut vix remaneāt seminiue. **E**t h est
Sedul? quod sedulius rhetor romane ecclesie in suo pascale ope ait inter cetera. **I**nfans

Prerogative marie

rhetoꝝ ro
mane ec/
clie i suo
pascali or
pere

Rich. de
scō vict.

Ambro.

Aug.

Seduli

Diero.

nāq; parvus ac maximus. emēbris scz et eriguns corpe. sed pcellus deitate. p ho/
spitalis tēpli sincerā defluens castitate. nō lesit corp⁹ abscedens. quod nō leserat cū
venisset. Ideo canit ecclia in natali. **N**esciens peperit sine dolore. i. sine natura/
liū lesionel saluatore seculoz. **A**d hoc etiā innuendū dictū est marie ab angelo lu/
ce. i. **E**cce concipies in vtero et paries filiū. sine parturitōe media. In alijs enī mu/
lierib; parturitio media est inter conceptū et partū. in virgine autē seqt partus imedi/
ate. Et hoc ē qd dicit **I**sa. lvi. **A**nq; parturiret pepit et. Quis audiuit vnq; tale?
Dagister richard⁹ de scō victore. Ideo eua nō peperit sine dolore. qz nō cōcepit si/
ne libidine. Libido sane causa est doloris. et dolor effect⁹ libidinis. Et effectū igit/
tur causa innuit. in eo qd ei dicit. In dolore paries filios. **E**cōuerso autē siue ecō/
trario in cōceptū vginis et sublatōe cause ppendit ipius effectus sublatio. Que
enim cōcepit cū virginitate. cōcepit sine libidine. et que cōcepit sine libidine. et por/
tauit sine grauiamē. cōsequenter pepit sine dolore. Et qz cōceptus sine concupiscen/
tia. et parturitio sine pssura. Nam si ceteraz more mulierū cū cōcupiscētia et deflo/
ratōe cōcepisset. maledictōi cū vtiq; subiactisset. et more ceteraz mulierū in dolor/
re et tristitia peperisset.

Propter h etia dicit Ambro. in hymno. **V**eni redēptor gentiū. ostēde partū virgis. **E**
miret omne seculū. talis decet part⁹ deū. Non dicit. ostēde conceptū virginis. s; par/
tū. qui tantus et tal⁹ est vt et deū deceat. et in quo omne seculū dbeat admirari. **I**d
etiam dicit. ostēde partū virginis. qz in partu pl⁹ aliqd declarat qd i conceptu. In
cōceptu nāq; virgo sine coitu gūidatur. in partu p tota vginis incorruptio ostē/
dit. scz qd virgo ante partū. et in partu. et post partū. **U**n ter dicit porta clausa **E**se.
xliij. **E**xproptat ergo ambrosi⁹. vt part⁹ hic ostendat ignorātib; eū. Quia si brā vir/
go pepisset in sordib; et dolore. nec deū deceret talis part⁹. nec esset i eo qd mūd⁹
deberet admirari. s; in quo et cū qd lugeret. quod absit.

Ite aug⁹ in eplā ad eph. explanās illd vbi ps. **D**eus vltionū libere egit. Quia chri/
stus sol⁹ inter omnes liber fuit a culpa. ideo libere egit in nascēdo libere et maria.
Quod etiā ostendit ps. dicēs. Et ipse tanq; sponsus pcedet de thalamo suo. id ē et
vtero virginali. **C**hris⁹ enim tanq; spōsus alacer exultās. et totus festiu⁹ ad du/
cendā vxorē. i. cōiungendā sibi eccliam in sua natiuitate. pcessit de thalamo suo. i.
vtero vginali. qui prius factus est sibi soli. **N**ec audiēdi sūt illi. imo velut scelera/
tissimi heretici puniēdi. qd dicere audēt qd tūc dolorib; affligerit matrē suā. corrupe/
rit viscera. violauerit pudiciā. gemitus auerit. multiplicauerit tristitias. vlt erum/
nas. **N**ec aliter de thalamo suo pbabiliter dicere pcedere tanq; sponsus. qd iocun/
dus et alacer. hilaris et festiu⁹. et iocūda circūseptus familia. ppullato ab hospitio
suo núbilo tot⁹ tristitie. inueniri desiderat et videri. **E**t ad h signādū hora qd spon/
sus hic pcessit de hoc thalamo in sua natiuitate. pastorib; annūciatū est ab angelis
gaudiū magnū. et cantatū. **G**loria in excelsis deo et. **L**uce. ij.

Quinta marie prerogatiua. **Q**uod virgo et mater. quod nulla alia. **U**nde i figu/
ra eius dicit de iudith. xi. eiusdē. Non est talis mulier sup terrā et. Et d ipa
dicit Seduli⁹. qd gaudia matris habēs cū virginitatis honore. nec pnam
simile visa est. nec habere sequentē. **I**pa est enim terra fluēs lacte fecūditatis. et mel/
le virginitatis. que nō est terrene vite. sed celestis. sicut dicit hieronym⁹. **U**nde do/
min⁹ improperat in deis illd ineffabile beneficiū qd recipe noluerūt. nec adhuc re/
cipiūt **E**zech. xx. **D**edi eis terrā fluentē lacte et melle pcpuā omniū terraz. **T**erra
hec beata virgo. **Q**uere lib. viij. titulo. i. de terra.

Sexta. **Q**uod virgo et mater dei. quod nulla alia. **I**n hui⁹ enim prerogatiua di/
gnitatis nō cōmunicat ei homo. nō angelus. nō aliq creatura. sed sola cū dō
patre dicere potest filio dei. **F**ili⁹ meus es tu. **I**pa etiā sola dicere potest de
christo homine illud gene. ij. **H**oc nūcos et ossib; meis. et caro de carne mea. **U**n
et dicit ei fili⁹ **J**ob. x. **P**elle et carnib; vestisti me. ossib; et neruis cōpegisti me. **Q**d
fuit pprie. quādo ipa cōsensit qd filius dei caro fieret in ea et ex ea. qn videlicet respō/
dit angelo. **F**iat mihi sū verbū tuū. **I**deo dicit **B**ene. ij. et. i. ad **E**ph. vi. **E**rit
fo. liij.

Libet .iii. Pars .ii.

**Bern.
Anselm⁹**

duo .i. christus et marialis in carne una virginalis. quia mater et filius una caro. Ideo etiam dicit beatus Bernardus. Deest virginis nostre gloria singularis et excellens progenera marie. quia filium unum eundemque cum deo patre meruit habere communem. Anselmus canit. Deus filium suum quem solum de corde suo equaliter sibi genitum tamquam se diligebat. ipsum dedit marie. et ex maria fecit sibi filium. non alium. sed eundem ipsum. ut naturaliter esset unum idemque filius communis dei et marie. Item super illud. Intrauit iesus in quoddam castellum. Lu. x. Quoddam .i. singulare castellum virgo maria fuit. quia singulariter et virgo et mater dei erant quod nulla alia. Et si enim aliquid alia virgo possit esse et mater. quod est impossibile. etiam sic virgo maria erit singularis. quia unicum dei filium genuit. Qui sicut est unicus unico patri. ita est unice unice matri. Et ideo nulla etiam si virgo pareat. vel eundem vel tale generabit. Item nota quod magnus et laudabile fuit marie fuisse virginem. Sed maius per omnem modum et mirabilius in virginitate fuisse fecundam. et post euacuationem uteri habuisse uterum sigillatum. Et hec fuit gratia super gratiam. Eccelesiastici. xvi. Et nota super. Maxime autem et ineffabile fuisse matrem dei. A seculo enim non est auditum. quod aliqua mulier excepta maria dicere deo poterit. filius meus es tu. Et ecce hoc sub sole recens est. quicquid dixerit salomone ecclesiastes. i. In memoria trium superdicorum instituit sapientia grecorum ut in yconis quibus ad imaginem beate virginis depingunt susceptionem trium nominum imponant in hunc modum. Virgo dei mater. Tamen apud eos est una dictio theotocos. apud nos vero due.

Secundo. O peccare non potuit ex quo filium dei concepit. Unum et dicit Ecce. A. etiam. Et sic in syon firmata sum. Prius autem dicit. Coram ipso ministravi. Et sic ministrando scilicet quando nominavi me ancillam. in ipso momento consensui mei quem expressi dicens. fiat mihi secundum verbum tuum. conceptio salvatore firmata sum. i. in bono confirmata. et hoc in syon .i. militate ecclesia adhuc posita. Quod fuit mihi privilegium speciale. Alii enim sancti non in hac vita sic firmantur ut de cetero peccare non possint. sed tamen in superna hierusalem. Et hoc multipliciter persuaderi potest et probari.

**Rich. de
scto vic.**

Primo. Quia spiritus sanctus superueniens in eam. et ei obumbrans virtus altissimi. extinguit in ea carnalem concupiscentiam. et abstulit cordis ignorantiam. que sunt due radices peccati. Filius etiam dei qui ignis consumens est. ad hebreos. xij. in fine. in eam descendens. consumpsit in ea ignorantiam. sicut lumen ignis consumit tenebras. et virtus altissimi. scilicet idem filius dei obumbravit ei. et contra omne incentinuum peccati prestitit refrigerium. Vel aliter. Sicut dicit magister richardus de sancto victore. Si lucida fuit nubes quam obumbravit discipulos. Mat. xxij. Luc. ix. et Par. ix. quod lucida fuit nubes gratie quam obumbravit matrem christi. Sed si illud ymbraculum quod fecit ei filius vel spiritus sanctus lucidum erat. ergo et lucem et ymbram exhibebat. lucem ad depellendam ignorantiam. ymbram ad extinguendam concupiscentiam. Mira illa obumbratio spiritus sancti. que sub uno momento detergit et exterminavit a regine tam ignorantiam boni. quam concupiscentiam mali. Quam integre in ea concupiscentia extincta fuerit. probat profecto quod cum virginitatis integritate postmodum concepit et peperit. Quam profunde illuminata fuerit. probat quod illud rite profunditatis sacramentum tam veraciter tam velociter credidit. quod huius mundi sapientibus vix tandem aliquando poterit et tanta miracula persuaderi potuit.

Secundo. Quia plena erat gratia spiritus sancti. et ita nullus locus vacuus quem peccatum posset admitti. quia in pleno non potest plus recipi.

Tercio. Quia nunquam eam reliquit spiritus sanctus. et ita nunquam accessum ad illam habuit spiritus malignus.

Quarto. Quia christus lux est. sicut dicit ipse. Ego sum lux mundi. Joh. viij. Item prima ioh. i. Deus lux est. et tenebre non sunt in eo velle. Peccata vero tenebre sunt. Unum Joh. iij. Dilexerunt homines tenebras plius quam lucem. Non est autem conventio christi ad belial vel lucis ad tenebras. ij. Ioh. vi. Idcirco marie dicit Sophonia. iij. Filia hierusalem. auertit inimicos tuos rex israel. dominus in medio tui. non timebis malum ultra. Malum. scilicet culpa venialis vel mortalis. Ipsa enim erat sicut vitrum quod illuminatum a sole non recipit nubem. Ideo ei preterit quod de sapientia dicit Sap. xij. Sincera est. et ideo nihil iniquitatum incurrit in illam. Quia impossibile erat eam posse peccare de cetero.

Quinto. Quia ipsa erat trichinium trinitatis. Pater potes cui competit vis irascibilis. ro

Prerogative marie

borabat eam ptra extollentiā supbie. Filius sapiēs. cui rōnalis. cōtra insipiditatē totius voluptatū pue. Spūscūs cui cupiscibil. cōtra venenum totius malicie. Omne pō pctm ab hac triplici mala radice habz originē. sicut dicit. i. Joh. ij.

Sexto. Quia habebat gabriele ad sui custodiā deputatū. qui iterprat fortitudo di. Duo patrocinate nihil in ea pficere poterat inimic. nec ei nocere iniquitatū fili. ap ponebat. Nec solū vniciū angelū. s. credidit q infinitos. Un ei dicit. Angel suis de mandauit de te. vt custodiāt te in oibus vijs tuis. scz cogitatōibus. locutōibz. acti onibus. et huiusmodi.

Septimo. Quia ipa dicit electa vt sol Canti. vi. Quē nec ignis pburit. nec aq emol lit. nec gladi. scindit. nec fetor corrupit. nec vitriū obsistit. et ita est incorruptibilis. Similiter maria ex quo electa ē in matrē solis iusticie. et nouus quidē sol facta est ab eo qui fabricat. est aurora et sol. Si vero aliq dicit q vel post partū peccare potuit. Respōdendū est. Quia et si fili. dei nat. est ex ea. de trinitas nunq reces sit ab ea. De ista pfirmatōe dicit ipa. Et sic in syon firmata sum et. Libro. iij. ti. rulo. xxvij. de scitrate marie. Itē illud. Tenuisti manū dexterā meā. Quere ibidē.

Octauo. Quia maria tota erat celū. qd dissimilia nō recipit. scz vicia cū virtutib. De quo celo dicit in ps. Domin. in celo. i. in brā reginē parauit sedem suā. mī sterio spūsancti. Item d ipa dicit sub appellatōe supne hierusalē Apoc. xxi. L. Ad itabit in eā aliqd coīnqnatū. et faciens abominatōem et mēdaciū et. aliqd scz Leo inquinatū. pper p sensum in cogitatōe. v. l. facies abominatōes. in actōe. Let menda cū in locutione.

Nono. Quia ipa erat ortus cōclusus. cantic. iij. p. quē trāsire nō adijciebat incircū cisus et immūdus. Isa. liij.

Occual. Quia vniuersas et singulas vtutes et dona grāz habuit in suplatiōe gradu. cū aliq sancti singuli singulas. Un noe dicit iust. Abrahā fidel. Ioseph castus. Moyses mansuet. Job patiens. Dauid hūilis. Salomō sapi ens. Helias zelator legi. et hmoi. Un d qlibet sancto pssore canit illd eccl. xliij. Non est inuētus silis illi et. Quia qlibet illoz pcellerat alios sanctos sui tps in aliq speciali vtute. Hora q istud dicit de sancti tpaliter et particulariter. In tpe enī suo nō habuit abrahā parē i fide. nec isaac in obediētia. nec ioseph in castitate. nec moyses in mānētudie. nec iob in patiētia. nec dauid in hūilitate. nec helias i zelo. Apostoli pō dñi excefferūt omēs in virtutibz istis et alijs. Sed beata ego super gressa ē oēs sanctos veteris et noui testamēti. nō in qbusdā. sed in singulis virtu tib. Un dicit cāti. vij. L. Oia poma noua et vetera dilecte mi suau tibi. Virtutes et opa virtutū appellat poma. ppter refectionē. qz sunt cibz animaz. ppter sanita tē. cibz enī sunt infirmitatū. ppter odorem. qz delectāt. cōfortāt. et refouēt audietes currētes i odoribz hmoi vnguetōrū. Un iob. ix. Dies mei trāsierūt sicut naues po ma portatēs et. Dicit gl. Oia poma noua et vetera. i. oia pūlegia scōz noui et ve teri testamēti i me reiecta et massata. suau tibi. custodini. s. i me. tibi attribue qd qd boni habeo et nō meritis meis. Quia grā dei sum id qd sū et. Et ppter h dicit p. uer. xxxi. Plte filie pgregauerūt diuitias. tu supgressa es vniuersas. Libro. x. ti. xlij. vbi maria ppat lapidibz pciōf. Voluit siqdē christ. vt oīni pulcritudī picipa ret mater sua. et esset mlier ex oibz. sic dicit eccl. vij. Quere lib. iij. ti. iij. post mediū. et libro. vi. ti. ix. q maria mlier. Propter h elegāter dicit qdā de ea. Sol luna lucidior et luna sideribz. sic maria d. cre. oibz. Itē aliq p istd expōit. Oia poma et. In q pbo bonoz opēz pseuerātia demonstrat i egie. Dicit gl. O dilecte mi. oia poma. i. oia boni odoris opa q feci. tāl vetera. i. i. q ex mādat legi veteri. pcesserūt. qz noua. q pcepta pduxerūt euāgelica. sine infectōis macula. sine corrupōis putrediel. serua ui tibi. Itāqz grā euenia pntāda. In h etiā qdāmodo videt inuere ifantiā pbi qd caro factū ē in ea. qz pueri diligūt poma. Itē ad h pūlegiū ptinet qd qd dicit lib. iij. n. iij. de singlari excellētia marie. et titulo. xxi. de diuitijs eius.

Dona. Quia cum oēs aliq sancti et angeli possint christo supplicare et a deo ex audiri. vñ et dicit eis. petite et accipietis. ipa sola materna auctoritate pōt ei vt

filio imperare. I. Quod signatū ē. iij. Regū. ij. vbi legit salomō qui signat christū re
spondisse bersabee matri sue que mariā figurabat. Pete mater mi. neq; enim fas ē
vt auertā faciē tuā. Ad hoc etiā figurādū. iij. Regū. x. dicit. q; rex salomō dedit re
gine saba omnia que voluit et petijt ab eo. exceptis his q; vltro obtulerat ei munere
regio. Que videlicet regina significabat mariā. Ideo sic oram⁹ eam. Monstra te
esse matrē. Quasi diceret ei. Imperiose et materna auctoritate supplica p nobis fi
lio tuo. Itē illd. Ora patrē. iube natū. Dicit autē quidā hoc nō bene fuisse dictū **B**
Sed mentita est iniquitas sibi. Hōne legit Luce. ij. de iesu q; erat subdit⁹ illis. s. ma
rie et ioseph ppter mariā. Et ibidē. D; ipa materna fungēs auctoritate / corripue
rit filiū dicens. Fili. quid fecisti nobis sic. Et paulo post subiūgit. D; audita cor
rectōe materna patienter et absq; murmure descendit cū illis nazareth. et erat subdi
tus illis. Non enī euacuabit in patria pceptū illud dominicū. Honora patrē et
matrē Exod. xx. Sed pfectissime adimplebit. Nihilomin⁹ hec omnia intellige de
reuerētia quā dei filiū exhibet matri sue. et in subiectōe qua christ⁹ subditus fuit
parentib; formā hūilitatis nobis et obediētie cōmendauit. Nec fuit illa subiectio
necessitatis. sed pietatis. sicut dicit ibidē glosa. et qd parentib; debeamus ostendit.
Quere multo plura de hac prerogatiua lib. i. ca. v. ti. dñs tecū. ppe finē capituli.
Item potētia marie ad impetrādū notat hester. v. vbi dicit assuer⁹. Quid vis hester
regina. et que est petitiō tua. etiā si dimidiā partē regni mei petieris impetrabis. I
In hoc etiā q; dicit Lqd vis hester et que est petitiō tua. Innuit q; nō expectat fili⁹
vt roget mater. imo etiā puenit petitiōes eius. fm q; ipse dicit. et fm q; dicit ei d ve
ris pauperib; Isa. lxx. Anteq; clamēt ad me exaudia eos. Et illud ps. Preparati
onē cordis eorū audiuit auris tua. De dimidiatiōe regni quere libro. vi. titulo. xij.
q; maria regina.

D Ecimal. D; ipa fuit martyr in aīa. Et gladius doloris q; ptransiuit animā **A**
eius in vnigeniti passiōe. p amarissimo ei martyrio pputatur. Voluit liqui
dem fili⁹ vt omni sanctorū speciositati participaret mater sua. imo vniuersā
sanctorū pulcritudinē excederet. et sicut appellat virgo virginū. ita et martyr marty
rū deberet appellari. Quia q; quid opabatur i virgine nouū erat. sicut predixerat
hierem. xxi. Creauit dñs nouū sup terrā et. et Apoca. xxi. Ecce noua facio oīa.
placuit filio vt gloriosior mater existeret. et mirabilior appareret. vt nouo et inau
dito martyriū genere decoraret. Et vere nouū et inauditū martyriū. qd mater pas
sa est in vnigeniti passiōe in ea pre que est impassibil. sicut dicit hieronym⁹. Ro. **B**
uum inquā genus martyriū multis de causis.

Diero.

Primo. Quia cū alij martyres patiant in corpore. ipa passa est i aīa vel in corde. iux
ta pphetiā symeonis Luce. ij. Et tuam ipius animā ptransibit gladi⁹. Sic ex
pone. Tuam ipius. i. tui ipius. vell gladi⁹ ipius tuam animā ptransibit. Ad di
cūt mouebit lucē rōnis obnubilādo. sed ptransibit velut rem immobiliter stantē. nec
resistentē. aut in aliquo vacillantē. Gladius siquidē passionis qui trāsiuit corpus
et mēbra filij. ptransiuit. i. pfecte trāsiuit per cōpassionē animā genitricis. et tūc oīs
plaga fuit tristitia cordis ei⁹. Ecclesiastici. xxv. Alij enim martyres et si tormēta sen
tiebant in corpe. interiori tamē consolatiōe refrigerabant in mente. Et si corpe corpa
ptransibant gladij tormētorū p christo. tñ anime eorū delectabant in christo. Fili⁹
etiā simul patiebat et f uiebat. q; fuit in via pphenfor. Unde dicit. Prouidebā do
minū in ppectu meo semp. Sed aīa matrī torquebat in christo. et totā ei⁹ animā
doloris vehemētia possidebat. Brūs bern. Longe enī pl⁹ q; martyrē eam nō ime
rito censeam⁹. in qua passiōis sensum excessit cōpassionis affectus. cū ei⁹ aīa ptransi
uit gladius passiōis. Aīa q; ppe filij iā nō erat ibi. sed aīa matrī neqbat auellī. Fu
it etiā pl⁹ q; martyr. q; duplex puit martyriū. dñ et mortē filij vidit. et ei⁹ exēplo
mēbra sup terrā mortificauit. Dō genus martyriū illo nimirū q; membra cedūt
ferro horrore qdem mitius. sed diuturnitate est molestius.

Barñ.

Ite. Sicut nō fuit dolor sicut dolor ille qui trāsiuit corpus et mēbra filij. sicut ipse **E**
dicit Treñ. i. Q vos oēs q; trāsitis p viā attēdite et videre si ē dolor sic dolor me⁹.

Prerogative marie

sic nō fuit dolor sicut dolor ille qui matris viscera per cōpassionē pertransiuit. **U**nde et in psal. notabiliter dicit. **C**ircūdata varietate. videlicet tot dolorum quot filium suum videbat patientē. **H**inc enim videbat caput spinis coronari. **H**inc genas auelli. **H**inc vultum conspu. **H**inc manus et pedes configi. **H**inc os selle potari. **H**inc caput expirantis sup humerū inclinari. **H**inc lat⁹ mortui lācea apiri. **V**ere ergo circūdata varietate dolorū. vt vere possit dicere cū susanna **Dañ. xij.** Angustie mihi sunt vndiqz. **E**t cū dauid. i. **palip. xvi.** Vndiqz me angustie p̄mūt. **E**t tūc sicut canit ecclia circūdabāt eam flores rosarū. i. infinita martyrorū genera. que figurant i rosas. quaz rubor attestat martyrio. **P**ropter hētiā appellat ipa **D** rosa plātata i hiericho. **xxiij.** **E**cclia. **H**iericho iterptat luna. que scdam claritatē habet post solē. et designat beatā virginē. que post christū trāscēdit omnē creaturaz. **R**osa vero ruborē habet vehemētis intensiōis. in quo duo figurant. **S**ūma videlicet amoris pfectio. et martyriū intensissimi doloris. **Q**uāto enī diligebat ardētius. tāto vulnerata est pfundi⁹. **U**nde dicit in cāti. fm aliā lram quā ponit grego. **U**ulnerata charitate ego sum. **R**osa igit rubicūda. luna vero cādida est. **E**t quia grat⁹ est color rose⁹ in cādore. voluit filius q candid⁹ est et rubicūd⁹ matrē sibi p omnia simulari. sicut ipse p omnia pterqz in se u inquātū homo simlabať ei. et ideo noluit ipam sine martyrio remanere. **R**osa igit in luna. martyriū mentis in carne virgineā. i. in xgine cādida. que pulcra dicit vt luna **Canť. vi.** **S**ole enī iusticie puerſo in tenebras p mortē corpis. cōuersa est hec luna in sanguinē p martyriū aīe. **I**ohelis. **ij.** **I**tē apocal. **vi.** **S**ol fact⁹ ē niger sicut saccus cilicin⁹. et luna tota facta ē sic sanguis. **U**el luna ecclia. que christo moriēte cōuersa est in sanguinē. qz aspsa sāguine mltorū martyriū. **H**uius autē nouitas martyrii ostensa est **I**sa. **lvi.** **U**n ad **E**mirās exclamat. **A**nteqz parturiret pepit zc. qz audiuit vnqz tale⁹ zc. **P**arturire p prie est ante partū et in partu laborare. **P**arere. fetū pferre. **M**aria iō anteqz parturiret pepit. quia sicut canit ecclia. sine dolore pepit saluatore⁹ seclorū. **S**ed lōge post parturiť. qz in filij passione sensit dolores puerpe. **Q**uere titulo de glioso partu virginis sine tristitia et dolore. et ibi bñ expositū inuenies.

Itē q nō fuerit tā amariū martyriū aliorū sanctorū māifestissime p̄t. **N**ō fuit talis filius. **N**on fuit tal⁹ mater. **N**ō fuit tanta caritas. sicut inter matrē et filiū. **N**ō fuit tam indigna mors. **N**ō fuit dolor tātus. **S**ciebat siquidē mater qualis erat fili⁹. vnde cōceptus. et qmodo. et cetera hmoi. **E**t ideo quāto dilexit teneri⁹. tāto vulnerata est pfundi⁹. nihil omīno habēs cōsolatōis. sicut ceteri martyres. vt supdictuz est. sed totū habēs tribulatōis. **N**am absorpta erant ipius viscera maternis doloribus vltra qz hō vel angel⁹ ppendere possit. nō tamē vsqz ad desperatōnez. **F**uit enim dñs patiens matri suel ymbraclū meridiani. sicut dicit eccliaſtica. **xxiij.** **I**n meridie sol feruet et claret. **E**t sol psecutōis in christi passiōe feruit quasi i meridie. quia nulla euidentior vl⁹ grauior potuit esse psecutio matris. qz videre mortē vnigeniti filij sui. qui erat scilicet vnic⁹ matri sue. **F**uit ergo tūc beate virginis sol psecutōis i meridiano. **U**nde eccliaſtica. **xlij.** **I**n meridiano sol exurit terrā. **I**n meridiano lenim passiōis sol. i. christi psecutio letussit terrā. i. terrenof. scz apofstolos. q terreni erāt. qz pcusso pastore dispse sunt oues gregis. **Z**acha. **xij.** **I**n sola autē beata virgine sterit ecclia. nec eā exussit ferno meridiani. **E**t ita tunc fuit ei filius. i. ymbraclū meridiani. **E**t iō vere potuit dicere filio suscitato. **S**cdm multitudinē dolorū meorū in corde meo fili mi. cōsolatōes tue letificauerūt aīam meā. **E**t videtur ei dixisse filius. **R**esurrexi et adhuc sum tecum. **U**idetur tamē ex verbis ipius virginis q gaudiū filij resurgentis. dolori matris cōpatientis filio plerarie nō respondebat. **D**icit ei mater quasi de his loquēs **L**aticorū. **iiij.** **U**adā ad montē mirre. et ad collē thuris. **M**irra vocat amaritudinē sue ppassionis i filij passione. et montē mirre dicit propter acerbitatē et cumulū seu vehementiā doloris illi⁹. **S**z p⁹ dolore subiūgit de cōsolatōe p̄t gaudiū resurgētis. **U**adā ad collē thuris. **T**hur⁹ fragratia. dñice resurrectionis grū odorē dmoſtrat. cui⁹ odor⁹ cōsolatōez collē thuris vocat. ad quē p dolor⁹ lenimēto se iurā p̄nūciat. **P**er h aut q dicit

Limontē mirre et collē thuris. Iam collis sit minor mōte. insinuare videt q̄ tūc dolo-
ri solatio nō respōdit. **D**orientē enī filiū et morietis dolorē plene vidit. nō autē
plene vidit gloriā resurgētis.

Aug².

Notādū etiā q̄ in passiōe et mater filio. et matri fili² q̄si relatiue p̄patiebant. **U**n die **D**
Aug² loq̄ns ad christū. **F**oderis dñe clauis aspe extra. asperi² intra ex p̄passione
p̄ginis matris tecū hec oīa participāns. **P**atiēte siq̄dē filio potuit de matre p̄ssi
me dici illud **Ma. liij.** Vere dolores ei² ip̄a tulit. et lāgores eius ip̄a portauit. s. p̄ cō
passiōe. **A**d s̄ etiā innuēdū. stetit mater intra filij crucē. **I**stud inuenies expositiū
lib. iij. titulo. xviij. de caritate marie ad vñigenitū suū. **E**t nota q̄ langor dñi q̄si lō
gus angor. **F**unq̄ enī ex q̄ filiū p̄cepit fuit nisi in langore. **L**anguit enī timore a
natiuitate filij vsq̄ ad passiōem. cū semp vitā filij appeti insidijs cōsc̄ceret. **L**an
guir dolore toto tpe passiōis. donec redimutiū reciperet. **L**anguit amore post ascēsiō
nem. q̄dāmodo pio desiderio felici² sed mirabili² cruciata. q̄ sedentē in celo nō te
neret. **P**ropter hunc terciū langorē dic̄ ip̄a **Canti. v. l.** Filie hierusalē. l. i. o vos p̄tu
tes angelice sup̄nā inhabitātes hierusalē. nūciate dilecto. l. i. filio meo. lq̄ amore lā
guico. **S**ic enī fili² licet sit sūmi fruct² gaudiij. tā longi fact² est illi causa martirij
vt carissimā ip̄i² aīam tot et tā acuti sine cessatōe p̄trāsirent gladij.

At tendendū ē igit̄ et iugiter recolēdū q̄ tā deuota coadiutrix extitit ad mūdi redēpti
onē. vt sicut nō fuit dolor sicut dolor ille quē sustinuit fili² p̄ mūdi redēptōe. sic nō
esset dolor sicut dolor ille quē ip̄a p̄tulit in corde p̄ eadē causā. **Q**uod ḡ attulit mun
do fili² passiōe. s̄ et mater mūdo p̄tulit p̄uersatōe. reos et p̄cōres recōciliās p̄passi
one. acq̄sita p̄ partū ip̄i² toti² mūdi redēptōe. **F**ilio etiā ponēte aīas p̄ mūdi salute.
mater et si nō posuit aīas p̄ mūdo. exposuit tñ. et q̄d potuit fecit. **E**t s̄ p̄figuratū fu
erat **Gen. ij.** vbi dictū est de christo nouo adā q̄ ad statū redēptōis mūdi. **N**ō ē bo
nū hominē esse solū. faciam² ei adiutoriū simile sibi. **H**ac sententiā habes meli² no
tarā. lib. i. o. iij. titulo. xviij. de dilectōe ei² ad vñigenitū. vbi mater sterisse legi² iu
ra filij crucem. **Q**uod

Ad hoc etiā martyriū designādū q̄si quodā p̄sagio nūcupata est maria. q̄d interpretat²
mare amari. **Q**uere sup̄ lib. i. ca. iij. de noīe eius. **Q**uod et **Q**uod.

Habes igit̄ causam p̄mā. quomodo sc̄z gladi² filij q̄ matris animā p̄trāsīuit. ei
p̄ martyrio p̄putatur.

Secūdo. **Q**uia cū alij martyres passi sint p̄pter fidem. maria passa est p̄pter carita
tem. **U**n dicit in cātic. fm̄ aliā lram quā ponit gregor². **U**ulnerata caritate ego
sum. **E**t sicut caritas maior est q̄s fides. i. ad **Chor. xij.** maior horū est caritas. sic
marie martyriū q̄ntalibet excellit martyria sanctorū.

Tercio. **Q**uia alij i corpe. maria i corde. q̄d pl² ē. **Ecc̄i. xxi.** **O**is plaga efficia cordis

Quarto. **Q**uia alij diuersis gladijs martyrizati sunt. maria eodez gladio q̄ filius.
Unde. **T**uam ip̄ius animā p̄trāsibit gladi².

Quinto. **Q**uia alij diuersis ictibz. mater eodē ictu q̄ christ² **U**n dictū ē ei **Joh. xix.**
Hic. ecce fili² tu². **I**n his oībz p̄minet marie martyriū. martyrijs oīm sc̄tōz.

Adecima. **Q**uia in assumptōe exaltata est sup̄ oēs ordines angeloz et sanctarū
aīarū. **U**nde canit in sua assumptōe. **U**idi speciosam sic colūbā ascēdētes
de sup̄ riuos aq̄z. **A**q̄ iste sicut dicit br̄s ber. sūt p̄tutes angelice et celestes
p̄pli. **A**q̄ iste inuitant ad laudes creatoris in ps. **U**n. **A**que q̄ sup̄ celos sunt lau
dent nomen dñi. **D**uo riuī. angeli et aīe sancte. **U**el riuī aquaz ordines angeloz.
sc̄z angeli. archāgeli. p̄ncipatus. p̄tutes. p̄tates. dñatōes. throni. cherubin. et sera
phin. **I**ta debent enumerari et ordiari virtutes celoz. et ordines sanctorū. s. patriar
che. p̄phete. ap̄li. martyres. cōfessores. virgīes. et oēs h̄mōi iusti. **P**ropter p̄uilegiū
enī sue ascēsiōis sup̄ ordines sanctorū vniuersos gloriā ip̄a cantī. i. vbi dic̄. **I**ntro
duxit me rex in cellaria sua. pluraliter. **C**ontētus est enim suo cellario q̄libet ordo
sanctorū et angeloz. id est sua mansione. **S**ed maria speciali p̄uilegio in
omnia est introducta. que sicut merita. ita et p̄mia omnium creditur afflicta.
v̄pote. cui nec continentia virginum. **N**ec sobrietas confessorum. **N**ec patientia

Berū.

Prerogative marie

Diero.

Diero.

Ben.

martyrū. **N**ec zelus aplozū. **N**ec sciētia pphetarū. **N**ec fides p̄iarchaz. **N**ec puri-
tas angeloz credidit defuisse. Immo etiā sicut meritis sic et p̄m̄is sup̄gressa est san-
ctorū ordines vniuersos. **D**ieronym⁹. Quātū in terrā adepta ē maria gr̄e p̄ cete-
ris. tātū in celis obrinet gl̄ie singulari. **Q**uod si nec ocul⁹ vidit. nec aur⁹ audiuit. nec
in cor hoīs ascendit q̄ ppauit de⁹ diligentib⁹ se. i. ad **C**hor. ij. qd ppauit gigneti se?
et qd certū est diligenti p̄ omnib⁹. qd loquet⁹. **I**te **D**iero. Si in domo p̄ris man-
siones m̄lte sunt. credim⁹ splēdidiorē i sua assumptōe m̄ri filiū p̄cessisse. **B**eat⁹
bern⁹. Sicut nō fuit i mūdo loc⁹ honestior virginali vteri thalamo q̄ maria dei fi-
liū in incarnatōe suscepit. sic nec loc⁹ in celo illo gloriosior q̄ matrē fili⁹ in assum-
ptōe sublimauit. **E**t ppter h̄ de assumptōe matris p̄grue p̄t exponi. qd d̄ ascēsiōe fili⁹
dicit p̄s. **A**scendit sup̄ cherubin. et volauit. vo. sup̄ pēnas v̄etoz. **A**scendit sup̄ che-
rubin. qd interpretat plenitudo sciē. qz nulla hūana sciētia attingere p̄t q̄ntū ascēde-
rit. vel ad q̄ntā gl̄iam. **N**ec dicit sup̄ seraphin. licet verū sit qd sup̄ illū ordinē exalta-
ta sit ad dexterā fili⁹. **U**n. **A**stitit regina a dextris tuis etc. **Q**uia sup̄ seraphin nō ē
ali⁹ nisi gyrothesia. i. sacer ordo trinitatis. cui p̄go subdita ē. **S**eq̄tur. **E**t vola-
uit. h̄ est velociter ascendit. **U**el volauit. i. auolauit ab hūano intellectu. **U**ola-
uit sup̄ pennas v̄etoz. i. h̄ dupliciter. **I**n p̄senti sup̄ vtutes et merita sc̄taz aīarū.
In assumptōe sup̄ p̄mia angeloz et sanctorū. **A**nime dicūt veni. **U**n iob. xxvij.
[Qui fecit v̄etis pōd⁹. i. aīab⁹ corp⁹. **E**t forte ppter h̄ ponit bis **V**olauit. **D**icit
g. **V**idi speciosam sicut colūbā ascendente desup̄ riuos aq̄rū. **N**ec tū sup̄ eos. s.
in altiorē q̄ndā recessum desup̄ eos innuit ascēdisse. **N**ec determinat q̄ ascēdit. sed
vnde. **U**sqz eo enim eā p̄seq̄ potuit q̄ h̄ dixit. extūc q̄si euauit ex ocul⁹ ei⁹. vt quo
ascēderet. vel cape nō potuerit. v̄l dicere ei n̄ licuerit. **N**am sup̄ angelos exaltatā
se testat ip̄a. cū ait **C**anti. ij. **P**aululū cū p̄trāssem eos. i. angelos inueni quez
diligat aīa mea. **T**enui eū nec dimittā. **I**bi enī dilectū inuenit. vbi posuit ē thro-
nus matris regis iuxta regē. vbi iam ab eo audit eū gaudio. **M**aria. ecce fili⁹ tuus.
Quasi diceret. **E**cce quē genuisti. quē in tanta vides maiestate fulgentē. **N**ā ali-
quādo ab eodē audiuit i statu lōge alio dici sibi. **B**uller. ecce filius tuus. **Q**uis
enī ibi esset gaudij loc⁹. vbi nō tantū dissimulabat mater cū ei supponebat alien⁹.
et ppter fili⁹ tollebat. imo dissimulabat et noticiā. cū nō maria sed m̄lier vocabat.
Sed hec p̄ma iam abierūt. **I**deo in sua assumptōe cū multo senore restituta ē ei.
et p̄sentiā fili⁹. et noticiā. et affectus. **E**t dicit ei. **M**aria. ecce fili⁹ tuus.
Si autē q̄rat v̄trū maiore gl̄iam habuerit maria in sua assumptōe. q̄n caro eius tota
sole amicta est. sicut dicit **A**pocal. xij. an in p̄ceptōe fili⁹ et imp̄gnatiōe sua q̄n ip̄a
carne sua totū solē iusticie amplectebat. **U**nde **D**iero. xxi. **A**lier circūdabit vi-
rum. **F**ateor me ignorare. **D**ibi tamē videt. salua maior⁹ sentētia. glorios⁹ esse su-
scipere regē hospite. q̄ hospitari apud regē. **I**lla tū gl̄ia occultior fuit q̄n regem su-
scipit. et om̄is gl̄ia filie regis fuit abint⁹. ista manifestior q̄n a rege cū regia magni
sicentia suscepta est. **I**lla secretior. ista sollēnior.
Dic debent scribi ratōes et auctoritates que vident asserere qd assumpta
fuerit cū corpore. **I**stud reliqui cardinali sancte sabine.
Dodecima marie prerogatiua attendit in corona glorie ineffabilis. qua coro-
nata est in celis in sua assumptōe. **Q**uādo ver⁹ assuerus qd interpretat beat⁹ si-
ue beatitudo. et signat christū. dixit hester regine. qd interpretatur eleuata in popul⁹.
et signat mariā. que exaltata est etiā sup̄ choros angeloz et om̄iū beatoz ad cele-
stia regna. dixit inq̄m ei. sicut legist hester. xv. **A**scende huc. et t̄ge sceptrū. **A**ccede
huc et tene sceptrū. **A**ccipe regiā dignitatē. **E**sto dñā celi et terre. **E**sto regina et im-
peratrix angeloz et hominū. **S**ede a dextris meis in gl̄ia. que semp̄ astitisti a de-
xtris meis seruies p̄ternis. **I**n vestitu deaurato. **I**d ē in corpore immacolato. **I**ustis-
simū enim erat cū christ⁹ verbū patris fact⁹ esset caro de carne ei⁹. et os de ossib⁹
eius. vt vbi erat fili⁹ ibi esset mater eius.
Ite d̄ coronatōe marie dic ei fili⁹. can. iij. **T**ota p̄lora es amī. mea etc. **D**oc totū h̄s
expositū lib. v. i. p̄n. d̄ p̄critudine marie. **E**rgo v̄ei coronaberis. **M**ultiplici victoria.
Fo. lvi

videlicet qz triūphastil de capite amana. de trice sanyr z hermon. i. de malicia diabolī. qz signat p caput amana. De mūdā sapiētia. qz p trice sanyr. De pfidia heretica. qz p vertice hermon. Amana siqdem dicit de vigiliari. z designat omniū demonū collegiū. qz dente reptatois hoīem rodūt. z sp ad ei subuersionē vigilat. sicut dicit iob. xxx. **N**octe os meū pforat doloribz. **A**c si dicat. **N**octe dū vider licet mihi nō pūdeolos meū. i. robur tritū meū pforat doloribz. i. reptatoibz. qz sunt cause dolorū. **E**t subdit. **Q**ui me pmedūt. i. reptatores. nō dormiūt. s. in multitudīe eoz psumūt vestimentū meū. bone. s. cōuersatois ornamētū. **H**uic cōcordat petr⁹ dicens. **G**obzū estote z vigilate. qz aduersari⁹ vester diabol⁹ tāqz leo rugiēs circuit qrens quē deuoret. **H**ui⁹ aut collegiū qd p amana designat caput ē ille princeps demonū. cui⁹ caput brā virgo ptriuit. **S**anyr interpretat auis nocturna que de nocte volat z videt. et cecat ad solē. **H**i sunt phi z sapiētes hui⁹ mundi. qz ad lucē diuine sapiētie ceci sunt. ad sapiētia pō hui⁹ mūdi z ad maliciā subtilit vident. de qbz dicit **H**iere. iij. **F**iliū insipientes z recordes sunt. sapiētes sunt vt faciāt mala. bñ autē facere nesciūt. **D**e his triūphat brā ego. z p hac victoria coronat. qz peperit sapiētia. p quā sapiētia hui⁹ mūdi stulticia pprobat. **I**pa qz coronat de trice hermon. i. de capitaneis hereticoz. qz ipa vniuersas hereses intererunt in vniuerso mūdo. **H**ermon interpretat anathema vl sepatus. **H**i sūt heretici. de qbz sub noīe effraim dicit osee. iij. ca. ad iudā. i. ad viros fideles z catholicos. **P**articeps idoloz effraim dimitte cū. sepatū est cōiūniū eoz. **A**c si dicat. **H**eretica pfidia picipat cū idolatria. **T**u g vir catholicel dimitte cū. ne pmissices cū hereticis. **S**eparatū est enī puiū eoz. **I**nā anathematizata ē hereticoz doctina pfidia z falsa religio. **C**oronat quoqz de cubilibz leonū. de mōtibz pardoz. qz illos diabolo aufert. qz p eos designant. **S**ignificat autē cubilia torporē z molliciē in luxurie. **P**er leōes intelligunt supbi. iracūdi. potētes hui⁹ seculi. qz tñ velut leones sic emollit luxuria. vt in cubilibz libidinū suaz torpeant z marcescāt. **U**n d muliere meretrice dī in pab. **M**ultos vulneratos deiecit. z fortissimi qz interfecit sunt ab ea. **P**ard⁹ ē diuersicolor. et qbusdā notis distinct⁹ siue macul. illos d signat qz bonis opibz mala pmisset. qz p colore diuerso dñs arguit p hiere. xij. dicens. **N**ūq d auis discolor hereditas mea mihi. **T**ales cū deberēt hūiliari ex ope malo p qd bonū opus inficiat. ex ipo tñ ope bono i supbiā extollunt. qz supbia per mōtes expmūt. cū dicit. **D**e mōtibz pardoz. **E**t quoniā tā his p brāz reginē subuenit. qz illis qz p leones signat. ideo ipal de cubilibz leonū z de mōtibz pardoz. dicit coronari. **E**t nota q apoca. xij. dī maria coronari de stellis. hic pmittit ei fili⁹ qz coronabit de feris vl mōtibz. **E**t qd est hoc nisi qz fere p grām z oīes marie fiunt stelle. vt pueniāt capiti tāte regine. vt de stellis corona ei videat exhibita. qz de feris fuerat pmissa. **E**t hec ē mutatio dextere excelsi. **D**e capite amana. i. non solū de his q inueniunt in pctō cū ceteris. sed qz p ceteris pctōres existūt. **S**epe enim vbi supabūdauit pctm. p eā supabūdat grā. et ita de nobis pctōibz nouam coronā sibi ppat i cel. **S**anyr. qd sonat auis nocturna vl fetoz. signat luxuriosos. qz ocul⁹ adulteri obfuit caliginē. **J**ob. xxiij. **E**t de nocte volat luxuriosus ad cadauer meretricis. amās tenebras z odiēs lucē. **E**t tales ferent deo z hoībz. **U**n d **I**sa. xxxij. **D**e cadaueribz eoz ascēdet fetoz. **A**mana interpretat inqētū vel turbulētū. **H**i sunt ppatientes z inqēti. **H**ermon anathematizatio. **H**i sunt sacrilegi z excomūicati. tñ si penituerit possūt p eā recōciliari. **D**oz caput z trer. qz i hmoi sceleribz alios excellūt. **C**ubilia leonū. hi quibus placet crudelitas et supbia. qz cedibz inhiāt z rapinis. **D**ōtes pardozū. magni hereticoz z hypocritaz doctores. **U**bi nos habem⁹ sanyr. habēt qdam libri seyr. qd interpretat pilosus. z signat carnis appetitū. **S**icut g ex lapidibz suscitant filij abrahe. sic ex bestijs creant stelle. **D**ō g pmittit ei ex impijs. soluit ex iustificat. **S**ic z dauid coronat de corona regis rath. ij. **R**egū. xij. z i. pal. xx. **E**t machabe⁹ pugnat i gladio apollonij. i. macha. iij. **I**te rōne victorie et pugne qz dimicat incessanter ptra aduersarios nros dicitur ipsa **L**etribilis. i. s. ipis malignis spiritibz lxt castroz acies ordinata. **I**pam enī tanqz

Prerogative marie

regina sequunt omnes sanctorum acies ordiatur secundum status suos. secundum proprias dignitates et merita. ut sub ipsa et cum ipsa per nobis contra diabolum militet p[ro]p[ri]o et patrocinij. Un[de] canticorum. vij. Quid videbis in sinu matris nisi choros castrorum. Quere quare maria sinu matris. titulo de appellatiomb[us] suis. In ipsa enim videmus choros castrorum ei adherentes. id est beatas sanctorum acies. Un[de] de ipsa ecclesiasticus. xliij. Vas castrorum in excelsis etc.

Item iustissimum erat ut quod mater filium coronauerat in exilio. ab eodem coronaretur in regno. De quo scilicet coronatio dicitur Cant. iij. Egredimini filie syon. et videte regem salomonem in diademate. quo coronauit illum mater sua in die desponsationis illius. et in die leticie cordis eius.

Triplex est egressus malus

De veris ad erronea. Hoc egredimur a deo per superbiam. Dic est hereticorum. Un[de] canticorum. i. Si ignoras te etc.

De permanentib[us] ad caduca. Hoc a proximo per auariciam. Dic auarorum. Hoc iudas. Iohannis. xij.

De honestis ad turpia. Hoc homo a seipso per luxuriam. Dic est voluptuosorum. Hoc dina.

Triplex est egressus bonus.

De carne ad spiritum per contritionem. Dic est dolor et labor. Hoc deducimur de virtute in virtute. Nec est triplex dieta. Exodi. v.

De natura ad ea que super naturam per diuine legis meditationem. Dic decor et sapor. Hoc de mansionem in mansionem.

De mundo ad celum per corporis et anime dissolutionem. vel per contemplationem. Dic gloria et honor. Hoc de labore ad requiem.

Filie syon. Dic sermo dirigat ad omnes clericos. principaliter ad theologos. maxime ad religiosos. qui dicuntur filie propter amoris privilegium et contemplationis fastigium. Filie. non propter seculum. sed propter plures fecunditatem. Non filij. quod nomen sonat in putredine. Egredimini. de tenebris ignorantie. de carnalium oculorum consuetudine. Filie syon. et videte regem salomonem. id est christum verum pacificum. in diademate quo coronauit cum mater sua. Ibra. xgo. Alie siquidem matres vinculo originalis seruitutis filios suos alligant. ista autem magno decore originali puritatis et innocentie istum filium coronauit. id est coronatum precepit et pepigit.

Aug.

Uel Mater eius gratia. Illi enim ut ait augustinus non mater concupiscencia sed gratia generauit. Diadema quoque cum mater ista coronauit. ex auro nobilissime sapientie. et gemis virtutum preciosissimis. quibus nulle alie preponde. caput eius. id est mentem decore admirabili. instar corone seu diadematis circumcinctit. Uel aux diuitias. argentum candidum et pura humanitas. Argenti. scilicet lignis spiritus sancti multipliciter examinati. Lapidis preciosi. virtutum vniuersitas. Uel diadema ex auro purissimo. caro christi per spiritum sanctum fabricata ex auro substantie virginis. Lapidis preciosi virtutes create. Uel per aurum mixtum argento diuina sapientia. que se immiscuit argento. id est sibi aptauit corpus de substantia virginis. que fuit argentum igne spiritus sancti multipliciter examinat. et sic facta est corona de electro propter aurum diuitatis. scilicet et argentum candidum humanitatis. Ezech. i. Nam fulgor diuitiarum candore humanitatis quodammodo expalluit. non vniuersum diminutione aut alia lesione. sed nostre cognitionis preperatione. Et nota quod humanitas saluatoris congrue dicitur diadema. quasi duo demones. scilicet principium et finis. id est originale quod principium est omnis mali. et pena eterna que est finis ad quem tendit omne mortale peccatum. Un[de] apostolus ad Romanos. vi. L. Finis illorum. id est peccatorum. Inmensa est eterna scilicet. Ad romam. v. Sicut per inobedientiam etc. Ratio huius coronationis dicit salomone de maria Prover. xij. Mulier diligens corona est viro suo. Et ipse christus. Isa. lxi. secundum aliam scripturam. ubi nos habemus. quasi sponsum decoratum corona. Alligauit mihi mitram etc. Caput mitratum. verbum incarnatum. Uel mater hec synagoga. de qua secundum aliam translationem psalmi. lxxvi. Mater syon dicitur homo. Que ipsum diademate spino coronauit. Ioh. xix. Uel mater hec tota ecclesia sanctorum. de qua Apocal. xij. Mulier in utero habes. Que nunc quasi coronatur de iustis virtutibus. sed in iudicio coronabit gloria et honore. Quod autem sequitur. In die desponsationis sue. que tuor his lectionibus conuenienter aptatur. Dies enim desponsationis eius. dies preceptionis siue natiuitatis eius secundum carnem. in utero enim virginali nupsit ei humana natura. Sic

Jo. lviij.

Liber .iii. Ti. .i.

Aug⁹

dicit aug⁹. Unde dictū est in ps. Et ipse tanq̃ sponsus pcedens de thalamo suo. Potest etiā intelligi dies desponsatōis br̃e virginis. Et hoc vult glosula quedā ibi. Cum esset desponsata zc. Angelo nāciante cōcepit. ¶ Vel quia illā sibi tūc sp̃ali- ter desponsauit. cum illi tāta se gratia sociauit. vt de carne ei⁹ sacratissimā sibi car- nē assumeret. Illa etiā dies leticie cordis eius fuit. i. tā ipius sponsi q̃ ipius br̃e virginis. Quis enī dubitet de tā dilecte hūane nature tā desiderata salute. ipi spō- so fm hominē. ex ipa eius vnionis copula in q̃ erat cernissima salutis eiusdē securi- tas. ex isto suauissimo osculo inenarrabile leticiā euenisse. Quis autē digne verbis exprimere sufficiat ipius sacratissime ṽginis gaudiū. que matrē dei se factam ipso die et nouit z sensit. que nostre redēptōnis thesaurū. angelorū gl̃iam. z totius hu- mani generis singulare gaudiū. et vt vno verbo oīa cōcludam⁹. deum z dei filiū i vtero se habere cognouit. ¶ Vel dies desponsatōis. dies passiōis. quādo z ecclē- sie z synagoge sp̃sus sanguinū fact⁹ est. Exodi. iij. Factus est enī ecclē spon- sus sanguinū. dū alpius ē sanguis ei⁹ sup filios ecclē. z super pp̃ia vestimēta carnis sue. scz p redemptōe filiorū ei⁹. Unde z dicit pellicanus. Ipi etiā synagoge factus est sponsus sanguinū. i. sanguinis z sanguis. scz ppter stragē de eis factam p titū z vespasianū quo ad stragē corporū. z quo ad stragē aīaz p culpam z penā eternam que est duplex mors. Et est passio desponsatio. quia pacti z iugal⁹ firmatio. Tūc ei testamentū ei⁹ pfirmatū est in morte ei⁹. Ad hebreos. ix. Fuit etiā hec dies leticie cordis. synagoge. qz de morte ei⁹ insanissime letata est. Fuit ipi sponso dies leti- cie. de hoste triūphato. de nobilissima pda generis humani erepta de manu hostili. de dilectissima sponsa. scz ecclē sibi pfirmata. Unde dicit luc. xij. Baptismo ha- beo baptisari z quomodo coartor. Desiderio scz. Iō debebat pfici i gaudio. Gau- diū enī nihil aliud est q̃ desiderari obrētio. Et inuitant filie iste cū videre in crucis ludibrio. z diademate spineo. vt admirent eius humilitatē. patientiā. caritatē. z ab- horreāt peccata. p q̃bus occidēdis occisus est. z erubescāt tāte gratie se ingratas. z q̃ nō calefiūt tāto amoris incēdio. nec asscurant p tantū pign⁹ de obrinēdo qd̃ pmissum est. ¶ Itē dies desponsatōis. dies iudiciū. quādo filia vel mater ecclē sia ipm coronabit oībus electis. Et tunc erit ipa ecclē sia diadema regni in manu dei sui. Isai. lxij. Et tunc erit dies leticie. et sponso z sponse. et glorificatōis carissi- morū suorū. ¶ Br̃us berū. sic exponit. Egre dimi filie syon. anime seculares. de- biles. et delicate. nihil fortitudinis aut virilitatis habētes. et ideo filie. nō filij. Legre- dimini. de sensu carnis ad intellectū mentis. Let videte regē salomonē. I non dicit regē ecclesiasten. vel regē ididā. Nec tria noīa habet ille rex qui significat christū. qui fuit salomon. id ē pacific⁹ in exilio. sed ecclesiastes. i. cōcionator erit i iudicio. ididā. i. dilect⁹ dñi erit in regno. Ubiz rex. In exilio rector morū. In iudicio di- scretor meritorū. In regno distributor p̃miorū. In exilio māsuer⁹. In iudicio iu- stus. In regno gloriosus. In exilio amabilis. In iudicio terribilis. In regno ad- mirabilis. Egre dimini. sigif vt videatis regē salomonē in exilio. vt secure vide- dere possitis ecclesiasten in iudicio. z tandē ididam in regno. Videte. autē cū in diademate. i. i. in corona misericordie. quo coronauit eū mater sua. maria. qz cum corona misericordie nat⁹ est ex ea. Unde dicit Job. xxxi. Ab infantia creuit meū miseratō zc. Et ppter hāc coronā ē ipse amabil⁹. In iudicio coronabit corona iusti- cie. z tunc terribil⁹. Tandē in regno corona glorie. et tunc admirabil⁹. Videte ergo eum in corona misericordie imitādo. vt postea videatis eū in corona iusticie nō ti- mendo. tādē in corona gl̃ie cū eo penniter gloriando.

Bar.

¶ Finit liber tercius.

Incipit liber quartus de virtutibus
marie. cui⁹ capitula nō enumerauim⁹. qz multo plura poterūt adijci vel forte de-
trahi. vel aliter ordinari.